

Assalt militar en un museu a Catalunya en el segle XXI

Anàlisi dels fets en el seu context

Flocel Sabaté

**Traducció
d'Anna-Maria Corredor**

**edicions
Sidillà**

Assalt militar en un museu a Catalunya en el segle XXI

Anàlisi dels fets en el seu context

Flocel Sabaté

La matinada de l'onze de desembre de 2017, una vuitantena de guàrdies civils, amb l'uniforme d'assalt i metrallera en mà, van entrar en el Museu de Lleida Diocesà i Comarcal, davant la mirada atònita dels treballadors, que havien obert la porta sense cap manifestació o insinuació de resistència que justificués aquest desplegament de força. Portaven una ordre d'un jutjat de primera instància d'Aragó que els autoritzava a endur-se'n quaranta-quatre obres d'art.

La notícia va provocar una consternació enorme en els àmbits culturals europeus i nord-americans, que no entenien com era possible un comportament d'aquesta mena a Europa en el segle XXI.

Flocel Sabaté, catedràtic de la Universitat de Lleida, va assumir el repte d'explicar-ho per a la revista *Écrire l'histoire*. L'objectiu era detallar-ne els fets, tenint present un fenomen molt actual: l'ús de la història i del patrimoni cultural en el foment d'identitats col·lectives sota el lideratge d'autoritats públiques, amb la finalitat de construir noves identitats a partir del conflicte. Aquí trobareu totes les respostes al perquè de l'assalt al Museu de Lleida.

Flocel Sabaté és catedràtic d'història medieval a la Universitat de Lleida, investigador ICREA-Acadèmia, membre numerari de l'Institut d'Estudis Catalans, doctor honoris causa per la Universitat Nacional de Cuyo (Argentina) i corresponent de les acadèmies d'Història d'Espanya, França i Estats Units. Ha estat professor convidat a universitats com les de Paris-1, Poitiers, Cambridge, Tòquio, Yale, Lisboa, Tashkent, Concepción i

Mèxic. Entre les seves publicacions es poden destacar *Lo senyor rei és mort!*, *El territori de la Catalunya medieval*, *La feudalización de la sociedad catalana* i *La pena de mort a la Catalunya baixmedieval*.

Fragment del llibre

La matinada de l'11 de desembre del 2017, una vintena de vehicles de la Guardia Civil van encerclar el Museu de Lleida Diocesà i Comarcal que, com el seu nom indica, conserva obres d'art de la comarca i de la diòcesi. Pocs minuts després —exactament a un quart de quatre i sis minuts—, una vuitantena d'homes en formació militar i a pas lleuger, vestits amb roba d'assalt (armilla antibales, casc) i amb la metralladora a la ma, van entrar-hi i van ocupar els diferents espais; en obrir totes les portes de les diferents estances de l'edifici, les alarmes s'anaven activant.

Els treballadors del museu, conscients que això podia passar, es trobaven dins l'edifici i van obrir la porta d'entrada; no van mostrar gens de resistència ni cap hostilitat, per la qual cosa l'actuació dels militars armats, que entraven d'aquesta manera en un museu d'art buit a fi d'anar ocupant les sales en plena nit, encara era més absurda. Tot seguit uns quants membres de la policia judicial i diversos funcionaris i tècnics d'Aragó van entrar al museu; no anaven acompanyats de cap secretari judicial, però sí d'una ordre judicial que els autoritzava a endur-se'n 44 obres d'art.

Un cop dins el museu, el diàleg entre el director del centre i el cap dels militars va alleujar els moments de tensió, com ara quan, al principi, els funcionaris aragonesos provaven de desplaçar-se sols en un museu que no coneixien, o quan alguns guàrdies civils es feien fotos al costat d'obres d'art que s'enduïen, com aquell qui es fotografia amb un botí de guerra. No es va poder evitar que els ocupants vetllessin per controlar només les fotografies fetes pel personal del museu, que un polític aragonès s'hi bellugués somrient amb menyspreu, o que funcionaris i tècnics forasters fessin comentaris fora de lloc qüestionant el manteniment de les peces. En el moment de traslladar les obres d'art, es va prescindir dels protocols i dels terminis habituals i es va imposar la pressa, la qual cosa va comportar la falta d'humidificació i de climatització de les peces delicades o, en certs casos, un embalatge inadequat.

Escortats per les forces armades per via terrestre i aèria, amb l'ajut d'un helicòpter, dos camions van recórrer 65 quilometres fins a Sixena. Durant el trajecte no va passar res,

malgrat que el jutge temia que els camions patissin un atac destinat a cremar les obres, segons va explicar més tard en una entrevista que va concedir al principal diari d'Aragó.

Així doncs, les obres es van sostreure d'un museu públic on gaudien d'unes condicions de conservació òptimes (amb instal·lacions noves i modernes inaugurades el 2007) i es van dur a un monestir privat, sense instal·lacions museístiques, on el govern d'Aragó havia fet una inversió important per habilitar l'antic dormitori com a sala d'exposicions, però que va tenir dificultats per mantenir-se obert i que ha romàs llargues temporades tancat al públic.

Per tant, una primera qüestió s'obre d'immediat: que tenien aquestes obres perquè, a la nit, la Guardia Civil les arrabassés a un museu públic per traslladar-les només uns quants quilometres enllà i deixar-les en un monestir privat, tot just acabat d'arranjar d'urgència com a museu?

"Vull agrair a Judit Pujadó i Xavier Cortadellas, com a responsables d'Edicions Sidillà, la seva perspicàcia en entendre que les reflexions acadèmiques també han de cercar una difusió més ampla des de la modesta pretensió de contribuir a un debat honest d'idees en la societat."

Flocel Sabaté

Assalt militar en un museu a Catalunya en el segle XXI

Anàlisi dels fets en el seu context

Flocel Sabaté

Pàgines: 128

PVP 15,00 €

ISBN: 978-84-125747-3-9

Editorial: [Edicions Sidillà](#)

edicions
Sidillà

Llibres de prop per anar lluny